

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH260025
NAZWA
OBSZARU Ostoja Barcza

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH260025	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Ostoja Barcza

1.4. Data opracowania 2009-02	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 20 stycznia 2022 r. w spr. soo Ostoja Barcza (PLH260025)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.7601

Szerokość geograficzna
50.9537

2.2. Powierzchnia [ha]:
1523.48

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL33	Świętokrzyskie
------	----------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6230	X		1.47		G	C	C	C	C
6410			15.24		M	C	C	C	C
6510			15.24		M	C	C	C	C
7140			0.06		G	C	C	B	B
9110			461.62		M	A	C	B	A
9130			246.81		M	A	C	B	B
9170			15.24		M	B	C	B	C
91E0			15.24		M	B	C	B	C
91P0			15.24		M	B	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze					Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C	
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja
F	1163	Cottus gobio			p				R	M	C	C	C
I	1065	Euphydryas aurinia			p				R	M	C	A	B
I	1060	Lycaena dispar			p				R	M	C	A	C
I	1032	Unio crassus			p				C	M	C	B	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N17	23.24
N16	47.38
N10	7.54
N19	21.32
N12	0.52
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar obejmuje zachodnią część pasma Klonowskiego Gór świętokrzyskich, z wzniesieniami Barcza, Ostra i Czostek oraz położone w południowej części podmokłe łąki. Pasma górskie zbudowane jest z dolnodewońskich piaskowców i kwarcytów twardych i odpornych na wietrzenie, dolna część stoków pokryta jest lessem. Wzniesienia pasma porasta bór jodłowy z domieszką buka. W zachodniej części do lat 1970. funkcjonowały dwa kamieniołomy, w których pozyskiwano jasnoszare, piaskowce kwarcytowe. Warstwy skalne zawierają przeławicenia mułowców i iłowców. W skarpach dawnych

kamieniołomów znajdują się też cienkie warstwy popiołów wulkanicznych, tzw. zielonych tufitów. Stanowią dowód na to, że w okresie dewonu w Górach świętokrzyskich dochodziło do erupcji wulkanicznych. Po zaprzestaniu wydobywania nieeksploatowane wyrobiska stopniowo zapełniły się wodą i utworzyły dwa jeziora.

4.2. Jakość i znaczenie

Na terenie ostoi występuje 8 siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Największe powierzchnie zajmują tutaj kwaśne i żyzne buczyny, które są bardzo dobrze wykształcone. W zbiorowiskach tych występuje wiele rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin. Ponadto w obszarze stwierdzono występowanie takich siedlisk przyrodniczych jak: górskie i niżowe murawy bliźniczkowe oraz torfowiska przejściowe i trzęsawiska. Stopień reprezentatywności muraw bliźniczkowych oceniono jako znaczący (C). Siedlisko w ostoi zajmuje 1,47 ha. Względna powierzchnia oceniona na C. Z kolei stan zachowania został zakwalifikowany do kategorii C (średni). Biorąc pod uwagę powyższe oceny, ocenę ogólną wartościującą obszar pod kątem jego znaczenia dla ochrony siedliska w kraju określono na C (znacząca). W przypadku siedliska 7140, reprezentatywność oceniono jako znaczącą. Siedlisko zajmuje jedynie 0,06 ha w obszarze. Względna powierzchnia oceniona na C. Z kolei stan zachowania został zakwalifikowany do kategorii B (dobry). Ocenę ogólną wartościującą obszar pod kątem jego znaczenia dla ochrony siedliska w kraju określono na B (dobra).

Siedlisko muraw bliźniczkowych Cała ostoja położona jest w Paśmie Klonowskim, jako przedłużenie Pasma Łysogóry i graniczy z świętokrzyskim Parkiem Narodowym, a zatem jest to teren górski z roślinnością związaną głównie z Karpatami. Lasy o wysokiej naturalności mają puszczański charakter; nie było tutaj wcześniej odlesień ze względu na teren górski, w związku z tym zbiorowiska leśne trwają tutaj od początku historii roślinności tego regionu.

Tereny południowe to fragment doliny Wilkowskiej z rzeką Lubrzanką i kilkoma jej dopływami, gdzie występuje się jedna z najliczniejszych populacji przelatki aurini w województwie.

Rzeka Lubrzanka na terenie ostoi ma naturalny charakter. Warunki ekologiczne rzeki oraz występowanie rzadkich gatunków mięczaków *Unio crassus* i *Anodonta cygnea* stanowią ważny argument dla ochrony obszaru.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działania mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	B		i
L	A04.03		i
H	B02.04		i
H	B02.02		i
M	X		b
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Barga-Więclawska J. - Dane niepublikowane. Archiwum własne autorki Uniwersytet Jana Kochanowskiego. 2. Barga-Więclawska J. 2007 Inwentaryzacja malakofauny na terenie RDLP w Radomiu. Raport występowania gatunków objętych ochroną w Europejskiej Sieci ekologicznej NATURA 2000 1-863. Barga-Więclawska J. 2007-2008 Badania własne dokumentacja i archiwum zbiorów Instytut Biologii Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach. 4. Bróz E. 1977a *Allium victorialis* na obszarze Gór Świętokrzyskich i ich pobrzeży. *Fragm. Flor. Geobot.* 23 (3-4) 277-2835. Bróz E. 1977b Notatki florystyczne z Gór Świętokrzyskich. Część I. *Fragm. Flor. Geobot.* 23(3-4) 295-3006. Bróz E. 1981a Notatki florystyczne z Gór Świętokrzyskich. Część II. *Fragm. Flor. Geobot.* 27(3) 321-3307. Bróz E. 1981b Notatki florystyczne z Gór Świętokrzyskich. Część III. *Fragm. Flor. Geobot.* 27(4) 607-6178. Bróz E. 1987 Czosnek siatkowaty *Allium victorialis* - występowanie, zagrożenia oraz uwagi dotyczące ochrony jego reliktowych stanowisk w Polsce. *Chroń. Przyr. Ojcz.* 43(1) 29-399. Bróz E. 1992a The Góry Świętokrzyskie Mountains (Central Polska). *Veroff. Geobot. Inst. ETH, Stiftung Rubel, Zurich.* 107 (1992) 331-34410. Bróz E., Przemyski A. 1981a Występowanie *Helictotrichon planiculme* (Schrad.) Pilg. Na polskim niżu. *Fragm. Flor. Geobot.* 31-38 29(1)11. Bróz E., Przemyski A. 1981b Chronione oraz rzadsze elementy flory naczyniowej Krainy Świętokrzyskiej. *Stud. Kiel.* 4(32) 141-16012. Bróz E., Przemyski A. 1983 Nowe stanowiska rzadkich gatunków roślin naczyniowych z lasów Wyżyny Środkowomalopolskiej. *Fragm. Flor. et Geobot.* 29(1) 19-3013. Bróz E., Przemyski A. 1987 Chronione oraz rzadsze elementy flory naczyniowej Krainy Świętokrzyskiej (część II). *Stud. Kiel.* 4 (56) 7-1814. Bróz E., Przemyski A. 1988a Nowe stanowiska rzadkich oraz zagrożonych gatunków roślin naczyniowych na Wyżynie Środkowomalopolskiej i jej pobrzeżach. *Fragm. Flor. Geobot. Pol.* 33(3-4) s. 239-24915. Buchholz L. - Dane niepublikowane. 16. Dziubałowski S., Kobendza R. 1933 Badania fitosocjologiczne w Górach Świętokrzyskich. 2. *Acta Soc. Bot. Pol.* 10(2) 129-17717. Dziubałowski S., Kobendza R. 1934 Badania fitosocjologiczne w Górach Świętokrzyskich. 3. *Acta Soc. Bot. Pol.* 11(Suppl.) 217-24618. Głazek T. 1985. Szata roślinna wybranych powierzchni obszaru Gór Świętokrzyskich i terenów przyległych na tle warunków siedliskowych. *Fragm. Faun.* 29,11: 153-234.19. Gwardjan M., Bidas M., Wilniewicz P., Misiuna Ł. - Dane niepublikowane. 20. Kaznowski K. 1927 Bukowa Góra. Szkic florystyczny. *Ziemia.* 12 53-5721. Massalski E. 1962 Obrazy roślinności Krainy Gór Świętokrzyskich. *Wyd. Art.-Graf. Kraków.* ss 12022. Massalski E. 1967 Góry Świętokrzyskie. Wiedza Powszechna, Warszawa. s.16223. Piechocki A. 1981. Współczesne i subfossylne mięczaki (Mollusca) Gór Świętokrzyskich. *Acta Univ. Lodz.* 1-177.24. Piwowarski B. 2008b Stan zachowania siedlisk naturalnych w wybranych nadleśnictwach województwa świętokrzyskiego. W: Dyguś K.H., Mędrzycki P. (red.). Społeczno-ekonomiczno-przyrodnicze aspekty zrównoważonego rozwoju. *Mat. Konf. Warszawa* s.167-17825. Zwierzchowska I. 1999 Zbiorowiska leśne Doliny Wilkowskiej oraz Pasma Klonowskiego (ze szczególnym uwzględnieniem obszarów położonych w granicach Świętokrzyskiego Parku Narodowego i jego strefy ochronnej). Praca magisterska, Zakład Botaniki UJK, Kielce. 26. Przemyski A. (praca zbiorowa).2018. Ekspertyza przyrodnicza dla obszaru Natura 2000 Ostoja Barcza na potrzeby projektu POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, Kielce.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	92.55	PL02	0.96		

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Barcza	+	0.96
PL04	Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu	*	92.55

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Kielcach
Adres:	Polska Szymanowskiego 6 25-361 Kielce
Adres e-mail:	sekretariat@rdos.kielce.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu
☒	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH260025

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--

